

Стручне
информације

КОРИСНЕ ВЕБ-ЛОКАЦИЈЕ

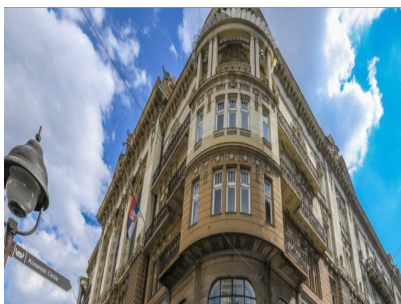
Музиколошки институт САНУ <https://music.sanu.ac.rs/>

Музиколошки институт Српске академије науке и уметности (САНУ) у Београду основан је 1947. године као први музиколошки институт у тадашњој држави. Институт спроводи проучавање историје и теорије музике, затим етномузикологије, естетике музике. Истраживања су усмерена на српску музику и њене везе са музичким стваралаштвом и културом у суседним и европским земљама, као и у свету. Осим научноистраживачког рада, у Институту постоји и широка просветна и културна активност, посвећена стручњацима, али и најширим круговима слушалаца заинтересованих за српску музичку баштину и њен положај у балканским и европским оквирима.

Музиколошки институт
Српске академије наука и уметности

ПОЧЕТНА | ВЕСТИ | О ИНСТИТУТУ | САРАДНИЦИ | ИЗДАВАШТВО

Катедра за Етномузикологију <https://www.fmu.bg.ac.rs/o-fakultetu/struktura/katedre/katedra-za-etnomuzikologiju/>

У оквиру студијског програма Науке о музичкој уметности модул Етномузикологија и етнокорелологија има за циљ да квалификује студенте за самостално научно и практично деловање у образовним и културним институцијама.

Иако се предмет Етномузикологија препознаје као главни, посебна пажња посвећује се и предмету Етнокорелологија, а компетенције студената подједнако се односе и на области које су савладали у оквиру других предмета.

Током студија студенти темељно упознају и разумеју музичке и етномузиколошке феномене и развијају способност за решавање сложених контекстуалних етномузиколошких питања. Користећи научне методе и поступке и интеграцијом знања из различитих научних области на интердисциплинаран начин, студенти стичу компетенције за научно заснован и проблемски усмерен самостални истраживачки рад, то јест ангажовање у истраживачким пројектима.

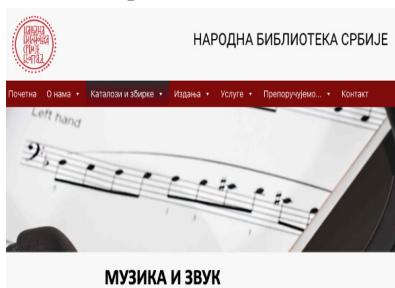
Модул је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Стручни назив који се стиче по завршетку мастер академских студија јесте: мастер теоретичар уметности.

Музика и звук <https://nb.rs/posebne-zbirke/muzikalije-i-audio-i-audiovizuelna-zbirka/>

Музика и звук једна је од колекција Дигиталне библиотеке Народне библиотеке Србије. Садржи разноврсну грађу из области музичке уметности коју чине домаћа и страна нотна и звучна издања, али и уникатни (непубликовани) материјали. Грађа је доступна широком дијапазону корисника у Музичкој читаоници Народне библиотеке Србије (и онлајн, путем портала Дигитална Народна библиотека Србије). Осим нотних и звучних записа, истраживачима, научницима и љубитељима музичке уметности на располагању стоји и богата збирка референтне литературе (музичке енциклопедије, лексикони, издавачки и многи други каталози, електронска издања на

тему музике и сл.). На порталу **ове** библиотеке дигитализована нотна грађа груписана је у неколико тематских дигиталних колекција (штампана нотна издања, музички рукописи и музичке песмарице). Узбудљиво је открити дигитализована издања народних песама, литургија и црквеног појања, химни, колекцију музичког издавача Јована Фрајта, као и музичке рукописе Божидара Јоксимовића, Александра Обрадовића и других српских композитора.

Часопис Музикологија
<https://muzikologija-musicology.com/index.php/MM>

Часопис *Музикологија* покренули су 2001. године сарадници Музиколошког института САНУ ради проучавања српске културне баштине и њеног представљања домаћој и иностраној стручној јавности. Оријентисан ка интердисциплинарном приступу, часопис је од самог почетка био отворен за сагледавање токова националне историје музике у ширем референтном културном контексту. Тако су у круг сарадника, али и читалаца часописа *Музикологија*, осим музиколога и етномузиколога, ушли и историчари и теоретичари визуелних уметности и књижевности. Такође, с обзиром на то да је *Музикологија* оријен-

тисана и ка изучавању и представљању домаћег музичког стваралаштва у националним и интернационалним оквирима, часопис пружа подстицајне информације музичким ствараоцима: композиторима, извођачима, музичким писцима и критичарима, као и културној јавности у целини – свима који су заинтересовани за српску традиционалну и уметничку музику. На другом, не мање значајном нивоу, часопис тежи да у међународним круговима афирмише домаће музичко стваралаштво и актуелне домете савремене српске музиколошке и етномузиколошке праксе, али и да, посредством студија и прилога еминентних иностраних сарадника, у српској средини постане важно и поуздано гласило о савременим музиколошким и етномузиколошким научним тенденцијама и сазнањима дијелом света. Међународни карактер часописа обезбеђен је интернационалним саставом уређивачког одбора већ при оснивању. Но *Музикологија* је, пре свега захваљујући ентузијазму и напорима чланова уредништва, као и стратешки добро осмишљеној дистрибуцији, у протеклој деценији привукла пажњу светске музиколошке јавности, а у земљи је препозната као једна од најзначајнијих, водећих публикација из области музике и музикологије. Радови уважених научника из земље, балканског и региона Источне Европе (Бугарска, Грчка, Хрватска, Румунија, Русија, Финска), Европске уније (Чешка, Француска, Холандија, Енглеска, Немачка, Словенија, Италија, Аустрија) и света (Израел, Кореја, Русија, САД, Бразил) објављени су у *Музиколо-*

ији на српском, енглеском, француском, немачком и руском језику.

Три су рубрике које чине окосницу часописа. Централна је *Тема броја*, у којој су обједињени изворни чланци и студије посвећени одређеној музиколошкој/етномузиколошкој проблематици. Рубрика *Varia* садржи научне студије из ширег круга тематских области, релевантних за уметничку, фолклорну и црквену музичку традицију. Трећа рубрика – *Прикази* – обухвата критичке приказе музиколошких и етномузиколошких публикација, научних скупова, као и аудио-издања.

До 2011. часопис је редовно излазио једанпут годишње. Због великог интересовања домаћих и иностраних сарадника који редакцији *Музикологије* редовно шаљу своје прилоге, уредништво је одлучило да часопис објављује два пута годишње (јун и децембар).

Часопис је индексиран у: Web of Science, SCOPUS, ERIH PLUS, DOAJ, ProQuest, DoiSerbia, RILM, као и на List of Scientific Journals Categorization of Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (M24).

Нови звук – међународни часопис за музику
<https://www.newsound.org.rs/>

Нови звук – међународни часопис за музику је научни часопис у којем се промовишу музичка креативност и теоријски концепти о музици – музиколошки, етномузиколошки, аналитички, филозофски, естетички и други. У часопису се представљају савремена и традиционална српска музика у свету, али и провокативне теме везане за музику или научне дисциплине о музици других земаља. Широк опсег тема подразумева питања у вези са композиторским поетикама, новим композицијама, различитим истраживачким проблемима и тако даље, из аспекта аналитичке и контекстуалне, музиколошке интерпретације. Часопис садржи и преглед међународних фестивала нове музике, рецензије књига и компакт дискова, као и информације о одбрањеним мастер тезама, магистарским тезама и докторским дисертацијама. Издавач часописа је Катедра за музикологију Факултета музичке уметности у Београду. Часопис излази два пута годишње. Налази се на ЕРИН листи – European Reference

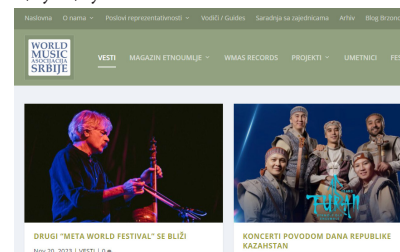

Index for the Humanities. На основу категоризације научних часописа за 2022. годину Министарства науке, просвете и технолошког развоја Републике Србије *Нови звук* је рангиран као међународни часопис (M23).

World Music асоцијација Србије
<https://worldmusic.org.rs/>

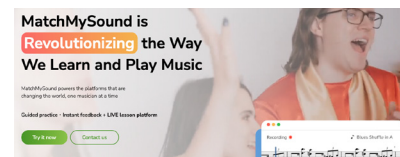
Дана 14. јануара 2019. године Министарство културе и информисања је донело решење којим је World Music асоцијацији Србије (WMAS) додељен статус репрезентативног удружења у култури за територију Републике Србије, за подручје културе у области: истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања нематеријалног културног наслеђа. Основни задаци асоцијације су афирмација националне „world music” културе и друштва као и сарадња са организацијама и појединцима истих опредељења у свету. Ради остварења својих циљева асоцијација покреће низ акција и пројеката међу којима су најзначајнији: 1) Магазин *Етноумље*, у штампаном и дигиталном облику (од 2007. године); 2) Објављивање дискографских издања у оквиру етикете WMAS Records (од 2007. године); 3) Промовисање овдашње world и традиционалне музике у иностранству – учествовање на сајму WOMEX (од 2015. године); 4) Организовање Фестивала традиционалне музике „Ретник” (од 2015. године); 5) Додељивање награде „Војин Малиша Драшковић” (од 2013. године); 6) Квартално објављивање Balkan World Music Chart (од 2019. године);

Уређивање SWM Поткаста Радио (од 2011. године); 7) Организовање радионица, научних скупова и објављивање радова који разматрају „world music”; 8) Формирање „world music” дигиталног архива са аудио, видео, фото и штампаним материјалима; 9) Формирање Информативног сервиса са Регистром који садржи базу података о српским саставима, уметницима, промотерима и организацијама „world music” усмерења и 10) Уређивање интернет портала асоцијације.

Matschmysound
<https://matchmysound.com/>

Веб-алат Matschmysound подржава наставнике и ученике за вођено вежбање скала и интонације. Корисник може да одабере инструмент или певање, жанр, стил, као и ниво свирања. Алат функционише тако што пореди две аудио датотеке – снимљеног материјала који је креирао или одабрао наставник и аудио-датотеке коју је снимлио ученик или студент. Matschmysound је одличан за педагошки модел изокренуте учионице.

Музичке дигиталне игре за децу – PBS
<https://pbskids.org/games/music/>

Музичким дидактичким дигиталним играма можемо индиректно да утичемо на квалитет основних музичких делатности, као што су певање, слушање музике и свирање на дечјим музичким инструментима. Осим на развој музичких способности, можемо утицати и на развој моторичких и говорних способности.

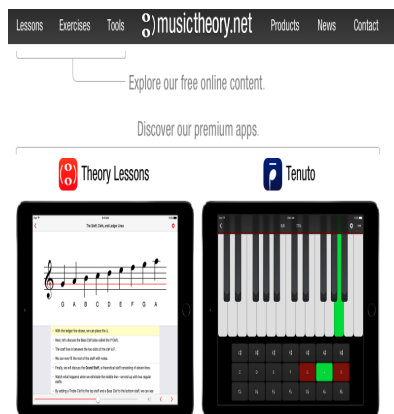
Одељак ПБС Дечије музичке игре приказује компилацију интерактивних едукативних игара, пажљиво дизајнираних да негују љубав према музици код деце. Ове занимљиве игре имају за циљ да уведу децу у свет музике, чинећи процес учења забавним и ефикасним.

Musictheory
<https://www.musictheory.net/>

На датој веб-локацији можемо пронаћи теоријске садржаје као што су дефиниције из области музичке теорије (кључеви, ритам, метар, лествице, интервали, акорди, акордска прогресија) са сетом вежбања која се односе на иденти-

фикавање нота, интервала, лествица и тоналитета, као и корисне алате као што су алати за рачунање интервала, метроном и др.

Међународни инвентар музичких извора – RISM
<https://rism.info/>

Међународни инвентар музичких извора (енг. *International Inventory of Musical Sources* – RISM, француски *Répertoire International des Sources Musicales*) јесте међународна непрофитна организација, основана у Паризу 1952. године, чији је циљ да свеобухватно документује постојеће историјске музичке изворе широм света. RISM је највећа организација те врсте и је-

RISM Digital Center

The RISM Digital Center is the central hub for information technology questions within the global RISM community. In particular, it is in charge of managing the development of **Muscat** the open-source web application used by the RISM community for inventorying sources and curating data worldwide. It has the responsibility to ensure in the background the smooth functioning of the RISM community at the international level and to improve continually the digital infrastructure of the project. One of its duties is the installation and the administration of Muscat hosted on servers at the Staatsbibliothek zu Berlin - Preussischer Kulturbesitz.

дини ентитет који послује на глобалном нивоу за документовање писаних музичких извора. RISM је 2010. године објавио онлајн бесплатан каталог са преко 700000 музичких извора. Данас овај каталог поседује 1000000 дигиталних записа о примарној истраживачкој музичкој грађи.

Српски византијски хор „Мојсије Петровић”
<https://www.mojsijepetrovic.com/drustvo-mojsije-petrovic/hor/>

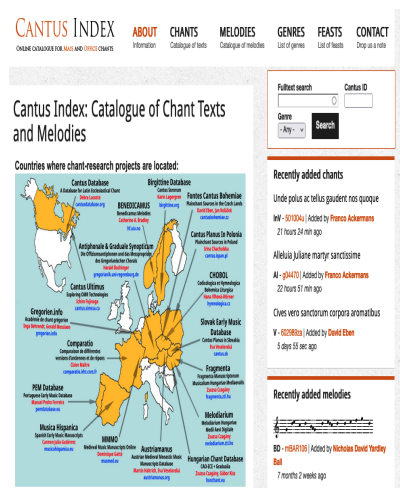
Српски византијски хор „Мојсије Петровић” из Београда бави се изучавањем, очувањем и извођењем аутентичног, традиционалног источноправославног, српског и византијског стила црквене музике. Ослањајући се на непресушни извор светогорског предања, хор који носи име обновитеља српске византијске псалтирије уједно наставља рад београдске појачке школе. На репертоару хора се налазе композиције грчких и јужнословенских мелографа од средњег века до данашњих дана, као и мелодије непознатих аутора, чије је извориште усмено предање помесних цркава. Целокупни извођачки опус забележен је новом аналитичком византијском (неумском) нотацијом.

Каталог западног црквеног појања

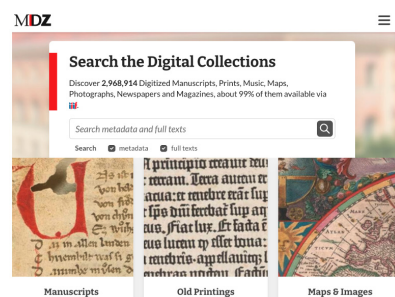
<https://cantusindex.org/>

На датој веб-локацији можемо пронаћи каталог текстова и мелодија западног црквеног појања. Корисници могу претраживати и текстове и мелодије. Путем коришћења јединствених идентификатора различитих онлајн-база са једног места могуће је претраживати све дигиталне ресурсе везане за црквено појање.

Дигитална музичка библиотека <https://www.digitale-sammlungen.de/en/>

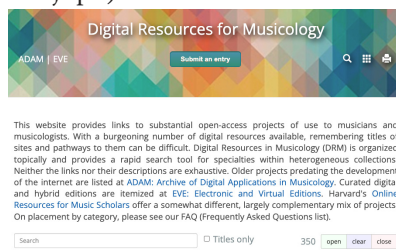
На овој локацији можемо пронаћи тематске дигиталне музичке колекције Дигиталне библиотеке

отеке Центра за дигитализацију у Минхену, укључујући и материјале Баварске државне библиотеке који обухватају манускрипте Хајдна, Малера, Шумана, Хендла, Шуберта, Вагнера, Штрауса и партитуре: Бетовена, Листа, Хендла и других.

Дигитални ресурси за музикологију <https://drm.ccarh.org/>

Дигитални ресурси за музикологију садрже отворене збирке примарно рукописне и штампане нотне грађе уметничке музике из различитих историјских периода, као и одговарајућих метаподатака о тој грађи.

Менует <https://minuet.kde.org/>

Менует је бесплатна платформа за музичко образовање. Садржи велики број музичких апликација које се могу користити, како у настави, тако и у самосталном стицању знања и вештина. Намењена је наставницима, почетницима, аматерима и музичким ентузијастима. Платформа садржи колекције са алатима који омогућавају стицање знања *корак по корак*, било да је то учење свирања на неком од инструмената или усвајање теоријских знања. Поред тренинга слуха и основних знања из области

хармоније и контрапункта, алати садрже и инструкције за импровизацију у популарној музици, као и сегментна посвећених самосталном овладавању техникама компоновања, класичних мелодија и/или поп или рок песама. Корисницима је омогућено да музичке примере визуализују на клавијатури, као и да подешавају темпо према својим потребама, уз могућност за креирање нових вежби и задатака.

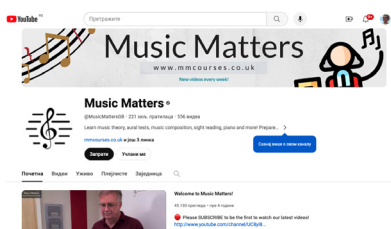

Образовни канал за учење музике – Music Matters <https://www.youtube.com/channel/UC8yI8P7Zi3yYTsypere-IQg>

Образовни канал Music Matters основан је од стране пијанисте, оргуљаша, диригента, наставника и композитора Герета Грина 2014. године. Канал је првенствено посвећен неформалном учењу музичке теорије. У видео-клиповима, поред теорије музике, обрађују се и лекције из сродних области, попут хармоније, контрапункта, клавира, солфеђа и компоновања. Поједини видео-клипови намењени су тренингу слуха, музичке меморије, а за утврђивање градива постоје и видео-клипови у виду тестова и квизова. Лекције се састоје из сегмената који су приказани на временској линији видеа.

Професор Грин као предавач нуди разноврсне садржаје, агилан је, посвећен детаљима и мотивише не само ученике већ и наставнике широм света. Тренутно (3.

12. 2023, у 21.00 ч) има 221 хиљаду пратилаца и постављених 556 видео-клипова.

Музичка метода Емила Далкроза <https://dalcrozeusa.org/>

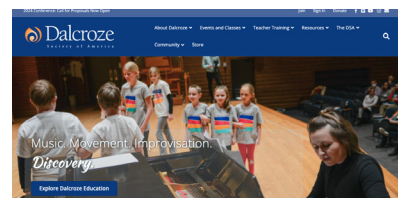
Музичка метода Емила Далкроза примењује се од 1905. године и почива на еуритмици, која дословно значи учење и разумевање музике кроз покрет. Далакрозов приступ укључује три међусобно повезана елемента: ритмички покрет, солфеђо (тренинг слуха)

и импровизацију. У зависности од наставне ситуације и исхода наставник акцентује одређене елементе. Овај музички метод највише се користи у раду са децом млађег и предшколског узраста, као и у основним и музичким школама. Веома успешно се примењује и у школама глуме и плеса као и у пољу специјалне едукације и музикотерапије. Бројни музички уметници учили су по овој методи. Управо инспирисана овом методом, певачица Ени Ленокс своју музичку групу назива – Euritmics.

Дата веб-локација Америчке непрофитне организације намењена је промовисању ове методе при учењу и извођењу музике. Кроз образовне радионице, публикације и консултативну помоћ ради на обезбеђењу и јачању заједнице практичара из целог света.

Уколико вас је ова метода заинтересовала, можете посетити и веб-локације:

<https://fier.com/> и <https://dalcroze.com/dalcroze-eurhythmics/>.

др Мирослава Ристић
Универзитет у Београду,
Факултет за образовање
учитеља и васпитача